

Јуриј Худолин

МЕДИТЕРАНСКИ ВРТ

1.

Сједим у медитеранском врту на столици од прућа,
 као у плетеници слова, која сам данас
 искашљао и одмах су пала у заборав.
 Гледам у одсјев
 сунчеве свјетлости у сићу воде, гдје мочим стопала,
 гледам рузмарин, лаванду, смокву, ловор,
 трешњу, вишњу, агаве, лимун, наранџу, јасмин,
 каки, кадуљу, чемпрес, маслине, мандарине,
 киви, све мамљиво мирише и због тога ту ми је дом.
 Понекад се пропитујем, да нисам већ
 пријевремено остарио, јер живим сам и у
 природи, с птицама, медитеранским вртом,
 буром, југом и неповјерењем у себе и људски род.
 Понекад убијам поткорњаке и шкорпионе, гледам
 у мраве, који трче тамо-амо и питам се
 да ли они траже неки смисао или само трче,
 гледам пчеле, како брижно скупљају биљни нектар и дају
 смисао човјеку и сваки дан носим сунцокретове
 сјеменке веселим и раздраганим птицама,
 које су моја стална пратња, и тако прогоним
 послижеподневну меланколију и манијакалну
 егоманију сувременог свијета, а онда се сакривам
 као ласица, живим с друге стране обиљежја,
 без трговачких орнамената и штукатуре,
 живим поред диктатора, који би желео да ми диктира
 своју визију живота и говори ми глупости
 и плес метафизике најнижега ранга
 и трга ми сан, живим, да могу по својој вољи
 било коме рећи да га волим и населим га
 у кућу, изграђену из љубави и њежности,
 живим у увјерењу да је понекад потребно
 изгубити се у њежности и
 вољети, вољети, вољети још више.
 Али исто тако знам да су поред мене
 људи у агонији и рату, гдје је најопасније
 бити без самопоуздања,

параноја и увлачење у чмар разбијају сваки звучни зид,
и знам да су неки тужни људи
психички уништени и по психијатријама скупљају
слике светаца и сакривају их испод
чаршава и знам да је бол
много пута племенита и да је чежња замка и далеко
од емпиризма тисућу и једне ноћи.
Било је то онда кад се болест у мени већ
поштено намјестила, био сам већ у депандансу
зла и први пут ме је јако увјеравало да су највећи
животни циљ и животна прогресија примитивизам
и композиција неспоразума и браварија искомплексираности,
а био сам јак као бошкарин,
разбио би се сваки камион, који би у мене
ударио с новим теретом сензибилитета.
У употреби псовки и њежног проклињања имам велико искуство,
за врт на црвеној земљи дајем више,
не ријечима – уморним коњем;
море би побијеснило
као кад се коље говедо од те љубави,
као нож, који оштрим у коноби, кад ферментира малвазија,
море би заурлало као чиста, дубока и јасна љубав,
као романтичарски пјесник, који воли жену коју не би смио,
као лажљиви декаденти, којима није успјела самодопадљива провокација,
без синкопе и без смјера, заурлало би, као велика
туга у спознаји да се људи између себе
разликујемо само по интензитету зла
и још: вољети црвену земљу више од сваког туриста,
разгледница, пикника, лименки, маркетинга, визитки,
јахти и друге безличне рибарије,
да се опет роди ред ријечи: *биши човјек*.

2.

Мој брат у својој старој истарској кући нема распела.
О богу се не пита, у депресији лови рибу, извози
се барком на пучину и по ноћи звијездама даје имена.
Једном сам га у друштву познаника
чуо кад је уморно рекао да мисли да много људи
који имају проблема у тражењу смисла вријеђа друго пучанство
и упире прстом у њих, као да су они криви за такву импотенцију,
мада то нико не може и неће разумјети.
Мој брат је рибар и није филозоф, али ипак сјећа

се свега, свих година које је преживио у винограду и међу
 маслинама, козама, овцама и коњима, сјећа се тешког рада
 на њивама и ноћи проживљених на мору,
 сретан је и чврст, рибар је и није писац, пјесник, камоли
 уредник и човјек упоредне књижевности попут мене.
 Мој брат је велик и јак као бошкарин и не воли
 шаке и вријеђања, камоли метке или хладно оружје,
 које би зарио у другог човјека,
 мој брат није љубоморан и не такмичи се,
 мој брат је физички радник,
 а ја често лежим у висећој мрежи на његовом
 имању и не бих се сјетио барем десет година свог живота
 ако не бих то записао.

Да ли пишем због тога да бих се сјећао свог живота, често се питам,
 кад се љуљам у висећој мрежи завезаној између два чемпреса.

Кад се тако питам, често гледам у небо и играм се реторике,
 да ли ће неко доћи из пукотине.

Али никад нико још није дошао.

Никад нико није ништа викнуо од тамо
 и постао једини мудрац на земљи.

Да ли бих се сјетио свих тих година, или барем неког мјесеца, макар дана,
 ако не бих све то издао у књигама или штампало у ревијама или новинама,
 опет се питам?

Је ли то ароганција?

Какав смисао има то што годинама штампаш књиге и уређујеш их,
 а потом сумња, сумња и опет сумњање?

Јесам ли промашио свој занат?

Јесам ли љубоморан на брата?

Зар није боље бити рибар?

Радник у природи и за природу?

У контемплативном дријемежу,
 неко ме повуче за длаке на грудима:

„Тата, тата”, покаже ми син прстом
 фазана, који ме одмах погледа у очи,

и ни данас не знам зашто сам први одвратио поглед.

3.

Из Љубљане до малог истарског села треба сат и двадесет минута вожње.

Доћи, заборави на љубљанску маглу и свјетлост у истарском коловозу
 или сијечњу или ожујку или не обазирући се на календар и дан и сат, остави то,
 заборави на све, али доћи; код мене нема предатора, рибара за једну ноћ,
 људи напуњених сламом и лицемјера, код мене не долазе акробати

таутологије или филозофи који пате од празног вокабулара, овдје нема опортуниста и знам да нема ни оних јадног духа, менталне инвалиде сем срезао као најбољи месар без ножа или хелебарде.

Дођи, љубави моја, вријеме човјечанства још није уништило све поносито и извини већ сад ако ти се чиним апологет.

Или патетичар. Извини, али ја друкчије не знам, али знам да ће, кад ме будеш погледала и загрлила, ускипјети још посљедњи метал који лежи под цријепом мога срца.

Из Љубљане до малог истарског села треба сат и двадесет минута вожње. Мислим како ћу те гледати иза притворене завјесе кад будеш узимала кофере из аута, мислим да бих ти морао поправити шминку и у руке узети *take-up*.

Али то само мислим, с камењем у руксаку чежње.

Претпостављам,
можда сањам.

Али дођи, љубави моја. Дођи.

Рећи ћу ти истину, о себи самом сигурно не мислим да сам ментално брдо којем нема једнаког и да, како видиш, још нисам престао писати, да бих потом постао истраживач празнине и надам се да ти неће сметати ако имам коријениту љубав за књижевност, а ни у то нисам увјерен, јер нећу копирати мајсторије, желим само писати о себи. Извини, можда ти се то чини себичним, можда умишљеним, али ти си моја љепота и кад сам те нашао, неко вријеме нисам могао говорити и само сам мислио, мислио, мислио, о теби и о рубинима на твом трбуху.

Из Љубљане до малог истарског села треба сат и двадесет минута вожње.

Колико мириса, колико дијалеката и колика је цијена њежности, да би дошла? Дођи.

Знаш, некада сам мислио да сам постао господар над силницама мрака и морбидном машином кошарица за куповину и да ми је све то успјело трансформирати и прошверцати у шасију љубавне лирике.

Извини,

ако сам погријешио али вјеруј, нисам спреман бити јефтин идеал. Никад не бих жртвовао своје потомке због бахатости до својих пјесама као проклети пјесници. Нормално је да су били проклети. Били су тек јунаци с ноћног лијегаћа у јазбинама и они рођени послије њих говорили су о њиховим оронулим костима: овдје није било човјека!

Понекад цијеле ноћи мислим да ћу у другом трену умријети, мислим да нисам на попису држављана него у фуснотама, али знам умјетнике, које знају сви, но нико и њихово писање.

Такви највише трепте од самоће, али не знају због чега.

А сад дођи да ми измјериш меланколију, стварно дођи,

не бих волио цвркатати патетично имена људи које стварно волим.